

STORTINGET

Representantforslag 111 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Jan Böhler, Per Olaf Lundteigen, Kjersti Toppe og Trygve Slagsvold Vedum

Dokument 8:111 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Böhler, Per Olaf Lundteigen, Kjersti Toppe og Trygve Slagsvold Vedum om at rusavhengige ikke skal straffeforfølges

Til Stortinget

Bakgrunn

Det har i flere år vært praksis at politiet sjelden bruker strafferettslige reaksjoner overfor folk som sliter med rusproblemer, utenom straffereaksjoner for aktiv narkotikalanging. Det er bred enighet om at alvorlig rusavhengige ikke skal straffes for besittelse og bruk av narkotika, herunder tyngre stoffer. I Granavolden-plattformen fra januar 2018 handlet det om en rusreform der rusavhengige skulle møtes med helserettede tiltak. Det bør ikke være nødvendig å avkriminalisere narkotika for hele befolkningen, herunder barn og unge, for å oppnå dette.

For å fjerne tvil om at rusavhengige skal få behandling, ikke straff, er det viktig at dette prinsippet blir slått fast en gang for alle i norsk lov. Forslagsstillerne vil derfor fremme følgende forslag om at det skal utarbeides en ny bestemmelse i legemiddeloven:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av legemiddeloven som sikrer at dersom besittelse eller bruk av narkotika har sammenheng med mistenk-

tes avhengighet etter gjentatt bruk av narkotiske stoffer, skal ikke påtalemyndigheten forfølge forholdet strafferettslig.»

Innføring av en slik lovbestemmelse vil gjøre all bekymring knyttet til at rusavhengige kan være redde for å oppsøke behandlingsapparatet på grunn av risiko for straff, grunnløs en gang for alle. Dette er et mye brukt argument blant tilhengerne av Rusreformutvalgets forslag om generell avkriminalisering av narkotika for alle i alle aldre. Folkehelseinstituttet (FHI) påpeker i sitt høringssvar om reformen at det ikke finnes studier som har undersøkt om personer i Norge lar være å kontakte tiltaksapparatet i frykt for straff, slik det mer enn antydes både i utvalgets rapport og i mandatet som lå til grunn for deres arbeid. FHI viser til det motsatte fra en undersøkelse noen år tilbake, hvor den største utfordringen var mangel på koordinering mellom de ulike instansene, noe som ifølge dem ikke vil løses slik reformen er foreslått av utvalget.

Hvis dette forslaget blir vedtatt, vil det også medføre at politiet og andre etater i møte med rusavhengige skal tilby råd og hjelp for å hjelpe dem inn i et behandlingsforløp. Dermed må behandlingstilbudet rustes opp tilsvarende. Rusreformutvalget sier de vil hjelpe istedenfor å straffe, men deres utredning inneholder dessverre ingen tiltak for å styrke behandlingsskjeden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av legemiddeloven som sikrer at dersom besittelse eller bruk av narkotika har sammenheng med mistenktes avhengighet etter gjentatt bruk av narkotiske stoffer, skal ikke påtalemyndigheten forfølge forholdet strafferettslig.

16. februar 2021

Jan Bøhler

Per Olaf Lundteigen

Kjersti Toppe

Trygve Slagsvold Vedum